

Postanowienie z dnia 26 października 2005 r.

III SW 172/05

Pozostawienie na tablicach reklamowych plakatów wyborczych nie narusza zakazu prowadzenia kampanii wyborczej określonego w art. 76b ust. 2 ustawy z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (jednolity tekst: Dz.U. z 2000 r. Nr 47, poz. 544 ze zm.).

Przewodniczący SSN Jerzy Kuźniar (sprawozdawca), Sędziowie SN: Krystyna Bednarczyk, Jerzy Kwaśniewski.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 26 października 2005 r., na posiedzeniu niejawnym sprawy z protestu wyborczego Tadeusza W. przeciwko ważności wyborów prezydenckich

p o s t a n o w i ł:

wyrazić opinię o niezasadności zarzutów protestu

U z a s a d n i e

W proteście wyborczym złożonym do Sądu Najwyższego w dniu 25 października 2005 r., Tadeusz W. wskazał, iż kandydaci biorący udział w drugiej turze wyborów na urząd Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Lech Kaczyński i Donald Tusk, w dniach 22 i 23 października, w czasie trwania ciszy wyborczej, prezentowali w związku z wyborami swoje wizerunki w postaci wielkoformatowych plakatów umieszczonych na tablicach reklamowych w różnych rejonach Warszawy, prezentujących dodatkowo napisy „nieprawdziwie informujące wyborców o tym, że obydwaj kandydaci już są prezydentami Polski”. Zdaniem wnoszącego protest „obydwaj kandydaci wielokrotnie i w wielu miejscach naruszyli w związku z wyborami prawo, w bezwzględnie rażący sposób, (...) także prezentowali publicznie fałsz (...)”.

Przedstawiając powyższe okoliczności Tadeusz W. wniósł o „unieważnienie wyborów w związku z rażącymi naruszeniami prawa w trakcie procedury wyborczej

przez kandydatów na urząd prezydenta, a także na skutek braku dla pełnienia urzędu kwalifikacji merytoryczno - prawnych i etyczno - moralnych u kandydata, który otrzymał największą ilość głosów wyborczych - Kaczyńskiego Lecha” oraz o „zastosowanie w stosunku do kandydatów, przewidzianych prawem za naruszenie ciszy wyborczej, kar pieniężnych”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji RP wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie. Ustawa z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (jednolity tekst: Dz.U. z 2000 r. Nr 47, poz. 544 ze zm., zwanej dalej ustawą) stanowi, że protest może wnieść wyborca, który w dniu wyborów był umieszczony w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania, a także podmioty zgłaszające kandydatów na Prezydenta oraz komisje wyborcze (art. 72 ust. 2 i 3 ustawy). Zgodnie z art. 73 ust. 1 ustawy protest wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 3 dni od podania wyników wyborów do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą, kto został wybrany na Prezydenta Rzeczypospolitej. Protest może być bowiem skierowany tylko przeciwko wyborowi konkretnej osoby na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Niniejszy protest natomiast nie został skierowany przeciwko wyborowi Prezydenta, lecz dotyczył kandydatów biorących udział w drugiej turze wyborów, co czyni go niedopuszczalnym. Ponadto sformułowania zawarte w proteście nie stanowią w istocie zarzutu naruszenia ustawy o wyborze Prezydenta, ani zarzutu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom. Zgodnie z art. 76b pkt 1 ustawy, kampania wyborcza rozpoczyna się z dniem ogłoszenia postanowienia Marszałka Sejmu o wyborach, i nie można jej prowadzić na 24 godziny przed dniem głosowania i w dniu głosowania aż do jego zakończenia (pkt 2). W art. 76c ustawa zabrania także na 24 godziny przed dniem głosowania aż do zakończenia głosowania, podawania do wiadomości publicznej wyników przedwyborczych badań (sondaży) opinii publicznej dotyczących przewidywanych zachowań wyborczych i wyniku wyborów, a także wyników sondaży wyborczych przeprowadzonych w dniu głosowania. Zakazane jest także (zgodnie z art. 77 ustawy) w dniu głosowania oraz na 24 godziny przed tym dniem zwoływanie zgromadzeń, organizowanie pochodów i manifestacji, wygłaszanie przemówień, roz-

dawanie ulotek, jak też prowadzenie w inny sposób agitacji na rzecz kandydatów, oraz wszelkie formy agitacji w lokalach wyborczych. Tym samym przepisy ustawy w sposób szczegółowy podają katalog zachowań, które są zabronione. Co więcej, należy wskazać, iż w art. 77 zamieszczono katalog zachowań wymagający „czynnych” działań sztabów wyborczych bądź ich zwolenników. Za takie działania nie można uznać pozostawienia na tablicach reklamowych plakatów wyborczych na 24 godziny przed dniem głosowania. Zgodnie bowiem z art. 79 pkt 7 plakaty, hasła wyborcze oraz urządzenia ogłoszeniowe ustawione dla celów prowadzenia kampanii wyborczej właściwe komitety obowiązane są usunąć w terminie 30 dni po dniu wyborów, tym samym ich obecność w dniu wyborów nie narusza ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Natomiast wobec twierdzeń protestu, wskazujących na nieprawdziwe informacje zawarte w materiałach wyborczych (gdyby nawet mogły być rozumiane jako dotyczące naruszenia przepisów ustawy o wyborze Prezydenta odnoszących się do materiałów wyborczych), brak było podstaw do merytorycznego rozpoznania protestu, gdyż zgodnie z art. 80 - jeżeli plakaty, hasła, ulotki, wypowiedzi albo inne formy propagandy i agitacji zawierają dane i informacje nieprawdziwe, każdy zainteresowany ma prawo wnieść do sądu okręgowego wnioski o orzeczenie konfiskaty takich materiałów, wydanie zakazu publikowania takich danych i informacji, nakazanie sprostowania informacji, nakazanie przeproszenia pomówionego, nakazanie uczestnikowi postępowania wpłacenia kwoty do 50.000 złotych na rzecz instytucji charytatywnej bądź zasądzenie od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawcy kwoty do 50.000 złotych tytułem odszkodowania.

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w postanowieniu na podstawie art. 75 ust. 1 powoływanej wyżej ustawy.

=====